

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-2741/23-S
Sp. zn. ČŠIS-S-482/23-S

Název	4. základní škola Nerudova Říčany, příspěvková organizace
Sídlo	Nerudova 481, 251 01 Říčany
E-mail	jitka.machackova@zs.p.ricany.cz
IČO	70 977 691
Identifikátor	600 052 451
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jitka Macháčková
Zřizovatel	město Říčany
Místo inspekční činnosti	Nerudova 481, Říčany
Inspekční činnost na místě	2. – 5. 10. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání v základní škole a školní družině podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Hodnocení naphnění školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“) a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola je zřízena pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, jsou do ní zařazováni žáci s různým stupněm mentálního postižení, autismem a souběžným postižením více vadami. Škola poskytuje vzdělávání v oboru vzdělání 79-01-C/01 Základní škola a v oboru 79-01-B/01 Základní škola speciální.

Počet žáků školy se od předchozí inspekční činnosti mírně snížil, právnická osoba aktuálně vzdělává 46 žáků v základní škole (68% naplněnost) a 20 účastníků zájmového vzdělávání ve školní družině (83% naplněnost). Od školního roku 2022/2023 byly zřízeny na základě povolení Středočeského kraje dvě speciální třídy pro žáky s těžkým zdravotním postižením.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) je zároveň koordinátorkou ŠVP, část pravomocí správně delegovala na zástupkyni a další pracovníky. Vhodně stanovila organizaci činnosti školy, která účinně podporuje koncepci jejího rozvoje. Kontrolní a informační systém je správně nastaven; vhodně na něj navazují přijímaná opatření, např. další vzdělávání pedagogických pracovníků, činnost metodických orgánů, účelná spolupráce se zákonnými zástupci žáků.

V pedagogickém týmu působí 13 učitelů včetně ředitelky a osm asistentů pedagoga v základní škole, dvě vychovatelky ve školní družině. Odbornou kvalifikaci postrádá pět učitelů. Absence kvalifikačních předpokladů většinou neměla zásadní dopad na kvalitu výuky. Studium si doplňuje chybějící odbornou kvalifikaci výchovný poradce a koordinátor výpočetní techniky. Ředitelka průběžně usiluje o získání pedagogických pracovníků s odbornou kvalifikací. Ve škole pedagogicky působí metodik prevence, koordinátor environmentální výchovy a osvěty, školní psycholog a výchovný poradce, který tuto funkci vykonává nově. V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se zúčastnili pedagogové seminářů a webinářů v souladu s potřebami školy, což se pozitivně projevuje v její činnosti.

Nastavený poradenský systém je účelně zaměřen na podporu žáků a koordinaci práce s nimi, o čemž svědčí nízká míra výskytu nežádoucího chování a dobré výsledky vzdělávání. Pedagogická rada a metodické orgány podporují naplňování cílů školy. Pozitivem je projednávání metodických otázek výuky a výměna zkušeností.

Škola je po kompletní rekonstrukci a je bezbariérová. Ředitelka vhodně stanovila ve vnitřních směrnících pravidla bezpečného chování, s nimiž seznámila všechny účastníky vzdělávání. Škola má nový zabezpečovací a kamerový systém, který brání vniknutí nežádoucích osob. Dohled nad žáky byl vykonáván po celou dobu vzdělávání.

Na hospodaření školy se podílí kromě státního rozpočtu, zřizovatele, projektů MŠMT i další finanční zdroje (sponzorské dary, nadace, Spolek Nerudovka, sběr druhotných surovin). Od předchozí inspekční činnosti byla vybudována venkovní učebna. Ve školní zahradě ve spolupráci s muzeem pořídila škola vyvýšené záhony, organizace města pomohla hradit ukrajinského asistenta a kurzy pro žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí. Část vzdělávání ve školní družině probíhá v učebně, což omezuje možnosti naplňování ŠVP pro zájmové vzdělávání.

V rámci projektu Šablony a Národního plánu obnovy se škola vybavila digitální technikou a realizovala účelné vzdělávání pro pedagogické pracovníky (komunitní setkávání).

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaná výuka probíhala v podnětném prostředí za podpory vstřícného, respektujícího, profesionálního a trpělivého přístupu pedagogických pracovníků. Příkladná snaha pedagogů dosáhnout co největšího pokroku každého žáka a poskytování pomoci při vzdělávacích obtížích přispívaly k příjemné pracovní atmosféře v průběhu vzdělávání. Ve všech hodinách pedagogové vyjadřovali důvěru ve výkony žáků a podporovali jejich aktivní zapojení do výuky. V hodinách byla většinou patrná účinná spolupráce učitele s asistentem pedagoga; ti jsou významnou podporou vzdělávání žáků.

V hospitované výuce v oboru vzdělání Základní škola byly cíle hodin přiměřené vzdělávacím možnostem žáků, což se odrazilo v jejich zájmu o výuku a aktivitě. Žáci byli většinou vhodně a účinně motivováni. Vyučující volili frontální výuku doplněnou samostatnou prací žáků; žáci pracovali také ve skupině i dvojici. Vždy měli dostatek času na plnění úkolů. Příležitostí ke zlepšení je vytváření časového prostoru k hodnocení naplnění vzdělávacích cílů samotnými žáky a k diferenciaci obsahu podle zájmů žáků. Asistentky pedagoga vhodně pomáhaly žákům při plnění náročných úkolů, průběžně je motivovaly a poskytovaly jim podporující zpětnou vazbu. V menší části navštívených hodin byli žáci vedeni k plnění problémových úkolů, vhodně byly využity jejich zkušenosti z praktického života a mezipředmětové vztahy. Část úkolů poskytovala vyučujícím informace o aktuálních dovednostech a znalostech žáků. Příležitostí ke zlepšení je efektivnější využívání didaktické techniky, zařazování práce s chybou a vedení žáků k chápání souvislostí. V hodině anglického jazyka vyučující u nich účinně rozvíjela porozumění a mluvení v běžných komunikačních situacích. V informatice žáci postupovali po krocích v základních úkonech s počítačem, vedení byli k logickému myšlení, motivováni byli příklady využití informačních technologií v běžném životě. Dařila se jim práce s jednoduchým programem. V pracovní výchově uplatnili kreativitu ve výběru konečného vzhledu výrobku. Vhodně byli vedeni k dodržování správného pracovního postupu a hygienických návyků. Příležitostí ke zlepšení je vedení žáků k hodnocení plnění cílů hodiny a sebehodnocení s využitím předem známých kritérií.

Při vzdělávání žáků v oboru vzdělání Základní škola speciální vyučující vhodně stanovovali cíle respektující aktuální možnosti žáků. Preferovány byly cíle umožňující osvojování dovedností a znalostí využitelných v praktickém životě. Žáci byli k činnosti účinně motivováni, práce vždy dokončovali a velmi často vyjadřovali uspokojení z výsledků své práce. Dařila se vzájemná komunikace mezi žáky i pedagogy, vhodně byly vytvářeny příležitosti k rozvíjení sociálních dovedností žáků. V části hospitovaných hodin byly zařazeny činnosti rozvíjející pohybové dovednosti i relaxační činnosti žáků. Před nácvikem psaní vyučující správně zařadila uvolňující cviky, ke kterým byli žáci vhodně a účinně motivováni. Pedagogové žákům správně poskytovali zpětnou vazbu využitelnou při dalším učení, asistentky pedagoga pomáhaly při zvládnutí úkolů, které některým žákům činily větší potíže, podporovaly vyučující při průběžné motivaci žáků k plnění úkolů. Příležitostí ke zlepšení je vedení žáků k sebehodnocení s využitím předem známých kritérií a podpory vyučujícího a asistenta.

Vzdělávání ve školní družině probíhalo v učebně i na školní zahradě. Cíle správně vycházely ze ŠVP. Pozitivem bylo k činnosti motivující vstřícné a respektující sociální klima výrazným individuálním přístupem k žákům podle jejich aktuálních potřeb. Žáci relaxovali, podle zájmů využívali pomůcky a herní prvky. Vychovatelky jim poskytovaly dostatek času, výsledky práce žáků hodnotily a žáky vhodně motivovaly např. účelnou hrou.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola systematicky získává informace o individuálních výsledcích vzdělávání prostřednictvím pozorování, klasifikace a slovního hodnocení, kontrolního systému, z jednání pedagogické rady aj. V oboru vzdělání Základní škola speciální jsou žáci vhodně hodnoceni slovně.

Naplnění individuálních vzdělávacích plánů žáků bylo vyhodnocováno, pro další žáky byly vytvořeny a průběžně vyhodnocovány plány práce.

Ve školním roce 2022/2023 prospělo v oboru vzdělání Základní škola všech 41 žáků, z toho 31 žáků s vyznamenáním. V oboru vzdělání Základní škola speciální prospělo s vyznamenáním všech devět žáků. Chování žádného žáka školy nebylo hodnoceno sníženým stupněm.

Při hrozícím neúspěchu žákům škola na základě výsledků pedagogické diagnostiky nabízí zpravidla efektivní podporu konzultacemi a doučováním, spolupracuje s rodiči a školskými poradenskými zařízeními. Pozitivem je podpora členů školního poradenského pracoviště. Dosahované vzdělávací výsledky většiny žáků odpovídají požadovaným výstupům realizovaných ŠVP. Ředitelka systematicky sleduje výsledky vzdělávání žáků prostřednictvím srovnávacích písemných prací z matematiky a českého a anglického jazyka ve 3., 5. a 9. ročníku i dotazníkovým šetřením; spolupracuje se školou stejného typu. Ke zlepšování výsledků vzdělávání přijímá vhodná opatření, např. metodické vedení pedagogů, jejich další vzdělávání.

Absolventi oboru Základní škola pokračují ve vzdělávání převážně ve středních odborných školách. Vzdělávání ukončil jeden žák 10. ročníku speciální třídy, který získal základy vzdělání, a osm žáků 9. ročníku, kteří získali základní vzdělání.

Pozitivem pro osobnostní i sociální rozvoj žáků i posílení jejich sounáležitosti se školou a regionem je pravidelná realizace školních projektů, jarmarků, výstav výtvarných prací a výrobků, charitativně zaměřených akcí. Průběžně je realizována environmentální výchova, žáci se zapojují do projektových a mimoškolních činností. Výsledky práce žáků i účastníků zájmového vzdělávání slouží k výzdobě prostor a jsou posuzovány interně i externě při soutěžích.

Závěry

Vývoj školy

- Opatření k odstranění nedostatků zjištěných předchozí inspekční činností byla splněna.
- Byla postavena venkovní učebna.
- Zlepšily se materiální podmínky školy.

Silné stránky

- Základní škola
- Činnosti základní školy a školní družiny jsou provázané a podporují naplňování školních vzdělávacích programů. (1.2)
- Škola funguje podle jasných pravidel, výborně spolupracuje se zřizovatelem, partnerskými organizacemi a zákonnými zástupci žáků. (1.3)

- Ve škole je realizován podporující a empatický přístup zaměstnanců školy k žákům. (1.4)
- Daří se spolupráce s místními organizacemi, se školou stejného typu, s neziskovými organizacemi v rámci prevence nežádoucích jevů. (1.5)
- Asistenti pedagoga jsou významnou podporou v průběhu vzdělávání žáků. (4.3)
- Škola systematicky sleduje klima školy, výsledky vzdělávání žáků, včetně vzdělávacích výsledků na dalším stupni školy, a přijímá opatření k jejich zlepšování. (5.4)
- Významnou podporou žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je asistentka pedagoga ovládající ukrajinský jazyk. (6.2)
- Školní družina
- Pozitivně motivující sociální klima podporovalo vzdělávání žáků. (2.3)
- Při vzdělávání byl patrný výrazný individuální přístup k žákům. (4.1)
- Účinně využívaná hra motivovala žáky k činnostem. (4.2)
- Individuální přístup reflektoval aktuální vzdělávací potřeby žáků. (6.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Základní škola
- Specializační vzdělání nemá výchovný poradce a koordinátor informačních a komunikačních technologií. (3.1)
- Školní družina
- Výuka v učebně omezuje možnosti naplňování příslušného vzdělávacího programu. (2.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina 4. základní školy Nerudova, Říčany, příspěvkové organizace vydaná městem Říčany 26. července 2023

2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, aktuální stav k termínu inspekční činnosti
3. Prodloužení funkčního období ředitelky základní školy (od 1. 8. 2020 do 31. 7. 2026) vydané Městem Říčany 4. 5. 2020, čj. 98182/2020-MUR/OŠK00135
4. Závazné ukazatele rozpočtu na rok 2020 a 2022 k datu kontroly
5. Dokumentace k bezpečnosti a ochraně zdraví žáků za školní rok 2023/2024
6. Finanční vypořádání dotací poskytnutých příjemcům prostřednictvím kraje ze státního rozpočtu v roce 2022
7. Účetní závěrka sestavená k 31. prosinci 2022
8. Personální dokumentace pedagogických pracovníků včetně plánu jejich dalšího vzdělávání (výběr)
9. Rozvrhy vyučovacích hodin tříd a učitelů, školní rok 2023/2024 k datu inspekční činnosti
10. Souhlas se zřízením dvou tříd pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ve 4. základní škole Nerudova Říčany, příspěvkové organizaci na školní rok 2023/2024 vydaný Krajským úřadem Středočeského kraje 30. 5. 2023
11. Třídní knihy, přehledy výchovně vzdělávací práce za školní rok 2023/2024 k datu inspekční činnosti, zápisní lístky do školní družiny, vzorek
12. Práce žáků k datu inspekční činnosti, vzorek
13. Žákovské knížky a notýsky žáků, vzorek
14. Záznamy z jednání pedagogické rady – školní rok 2022/2023 a 2023/2024 k datu inspekční činnosti
15. Školní řád základní školy, vnitřní řád školní družiny, účinné k 1. 9. 2023
16. Výkaz o základní škole M 3 podle stavu k 30. září 2023
17. Matrika školy, doklady o přijímání ke vzdělávání (vzorek) a dokumentace školního poradenského pracoviště k datu inspekční činnosti
18. ŠVP pro základní a zájmové vzdělávání účinné k termínu inspekční činnosti
19. Výroční zprávy o činnosti školy, školní roky 2022/2023 a 2021/2022
20. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS-3003/16-S z 28. 2. 2017
21. Internetové stránky školy <https://4zs.ricany.cz/cs> k datu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Věra Ritz-Radlinská Scherlingová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu
Ing. Hana Borůvková, kontrolní pracovnice

8. 11. 2023